

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КУРСОВИХ І ДИПЛОМНИХ РОБІТ**

УДК 378(070)

ББК 74.584(4Ук-4Од-2О)

Рекомендовано до друку на засіданні
вченої ради факультету журналістики, реклами та видавничої справи
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
Протокол № 4 від 13 грудня 2016 р.

Рецензенти:

Т. Ю. Морева, кандидат філологічних наук, доцент, голова навчально-методичної комісії філологічного факультету, член Науково-методичної ради ОНУ імені І. І. Мечникова;

О. П. Мойсеева, кандидат філологічних наук, доцент, заступник декана факультету журналістики, реклами та видавничої справи з навчальної роботи

Відповідальний редактор:

О. А. Іванова, доктор наук із соціальних комунікацій, професор,
декан факультету журналістики, реклами та видавничої справи.

Укладачі:

Є. В. Джиджора, кандидат філологічних наук, доцент, член навчально-методичної комісії факультету журналістики, реклами та видавничої справи;

І. В. Сидун, кандидат історичних наук, доцент, голова навчально-методичної комісії факультету журналістики, реклами та видавничої справи;

Н. О. Стеблина, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, член навчально-методичної комісії факультету журналістики, реклами та видавничої справи.

Методичні рекомендації для підготовки та захисту курсових і дипломних робіт /
Є. В. Джиджора, І. В. Сидун, Н. О. Стеблина, за ред. О. А. Іванова. – Одеса, 2016. -
37 с.

У методичних рекомендаціях вміщено загальні положення, рекомендації з написання, оформлення та захисту курсових і дипломних робіт для студентів та викладачів факультету журналістики, реклами та видавничої справи. Методичні рекомендації розроблені на основі нормативних документів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

© Є. В. Джиджора, І. В. Сидун, Н. О. Стеблина, 2016

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2016

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ І ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	8
Титульна сторінка.....	8
Зміст.....	10
Вступ.....	11
Основна частина.....	13
Посилання.....	15
Висновки.....	16
Бібліографія.....	17
Додатки.....	18
ДОПУСК ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ.....	19
ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ.....	21
ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	22
ДОДАТКИ.....	23

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та навчального плану факультету журналістики, реклами та видавничої справи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова курсові та дипломні роботи є обов'язковими складниками навчального процесу і оцінюються як самостійний вид навчальної діяльності студента.

Курсові та дипломні роботи, які пишуть студенти факультету журналістики, реклами та видавничої справи, є самостійними науковими дослідженнями. Дипломні роботи можуть бути виконані у вигляді творчого проекту. Така робота дає змогу студентові організувати здобуті знання та власні спостереження з предмету в чітку систему, спробувати відстежити закономірності, що лежать в основі створення журналістських та публіцистичних текстів, а часом і самому стати автором теорії, що пояснює специфіку феноменів, що функціонують у сфері соціальних комунікацій.

Тому, курсова або дипломна робота не є заняттям винятково для тих, хто вирішив пов'язати своє майбутнє життя із наукою. Навички, отримані в процесі її написання, вкрай потрібні для професіонала, що вирішив торувати свій шлях у сфері медіа.

Курсова робота – це один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого характеру, яка має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальних дисциплін, а й застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, аналізувати журналістські та публіцистичні матеріали, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

За час навчання за освітнім рівнем «бакалавр» студент повинен виконати три курсових роботи: на 2-4 курсах деної форми навчання (на 3-5 курсах за-очної форми навчання) – з дисциплін, що передбачені навчальним планом. Тематика курсових робіт визначається кафедрами. Вона повинна бути актуальною і тісно пов'язаною із вирішенням практичних фахових завдань.

Студентам надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Студенти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми.

За час навчання за освітнім рівнем «магістр» студент повинен виконати одну курсову роботу. Рекомендується узгоджувати тематику курсових робіт на 1 курсі магістратури з темою дипломної роботи магістра.

Керівництво курсовими роботами здійснюють професори, доценти й старші викладачі, а також асистенти (викладачі) та інші фахівці, які мають досвід науково-педагогічної і практичної роботи.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи.

Дипломні роботи виконуються на завершальному етапі навчання студентів на факультеті журналістики, реклами та видавничої справи і передбачають:

- формування науково-дослідницьких і професійних компетенцій;
- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з напрямку (спеціальності) та їхнього застосування при вирішенні конкретних наукових й інших завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою роботи.

Наявність навичок підготовки дипломної роботи має велике значення для студентів-журналістів та видавців, оскільки в епоху нових медіа робота у ЗМІ пов'язана не тільки з пошуком інформації, але передусім з умінням перевіряти, доповнювати та узагальнювати отримані відомості.

Відповідно до навчального плану факультету журналістики, реклами та видавничої справи дипломні роботи виконуються:

- за освітнім рівнем «бакалавр» на денному та заочному відділеннях на останньому курсі навчання;
- за освітнім рівнем «магістр» на денному та заочному відділеннях на 2 курсі навчання.

Дипломні роботи за освітнім рівнем «бакалавр» мають комплексний характер і пов'язані з використанням отриманих студентом знань, умінь та навичок з професійних дисциплін; передбачають систематизацію, закріплення, розвиток теоретичних і практичних знань зі спеціальності та їхнього застосування при вирішенні конкретних наукових та прикладних завдань. Метою дипломної роботи є виявлення рівня знань випускника в обраній спеціалізації, вміння самостійно працювати з журналістськими та публіцистичними текстами, науковою літературою, проводити аналіз наукових концепцій і узагальнювати їхні дані, формулювати власні висновки й пропозиції.

Метою виконання дипломної роботи за освітнім рівнем «магістр» є:

- поглиблення теоретичного мислення, розвиток творчих здібностей майбутніх фахівців, вироблення у них здібностей до практичної та науково-дослідної діяльності;
- систематизація, розширення і поглиблення теоретичних знань і практичних умінь студентів у галузі журналістики-кознавства та суміжних дисциплін;
- одержання науково обґрунтованих результатів, які сукупно дають підстави для постановки наукової проблеми в галузі фахової діяльності;
- формування готовності й здатності студентів до самоосвіти й саморозвитку, самостійної дослідницької роботи в майбутній професійній діяльності;
- здійснення моніторингу медіаринку та визначення провідних його тенденцій;
- оцінка рівня впливовості медіаконтенту.

Особливістю дипломної роботи магістра є те, що в ній має бути продемонстрований рівень фахової підготовки студента, його готовність до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, організаційної, консультативно-методичної діяльності, вміння вирішувати науково-практичні та аналітичні завдання.

Під час підготовки дипломної роботи студентам необхідно вирішити питання вибору методики дослідження з обраної теми; пошуку, систематизації та аналізу досліджуваних матеріалів, наукової

літератури; написання тексту дипломної роботи; дотримання вимог з оформлення; підготовки до процедури захисту.

Тематика дипломної роботи має бути актуальною та, як правило, узгоджуватися з основними напрямками науково-дослідної роботи випускаючих кафедр.

Студент має право вільного вибору теми дипломної роботи в рамках обраної спеціальності. Закріплення за студентом теми дипломної роботи здійснюється за його письмовою заявою на підставі рішення кафедри протягом першого місяця випускного навчального року. Тема дипломної роботи із зазначенням наукового керівника закріплюється наказом ректора університету на підставі рішення кафедри, рішення Вченої ради факультету та рапорту декана факультету.

Керівниками дипломних робіт студентів факультету журналістики, реклами та видавничої справи можуть бути викладачі випускаючих кафедр, які мають наукові ступені та/або вчені звання. Керівник роботи формулює її завдання, рекомендує необхідну літературу, забезпечує засвоєння студентом відповідних методів дослідження, проводить консультації, перевіряє виконання роботи.

НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ І ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Курсові та дипломні роботи подаються до захисту у вигляді друкованого тексту, оформленого з використанням комп'ютерної техніки.

Дипломні / курсові роботи виконуються державною мовою. Загальний обсяг тексту роботи (без додатків та бібліографії) складає:

- для курсової роботи – 25-30 сторінок,
- для дипломної роботи за освітнім рівнем «бакалавр» – 45-55 сторінок,
- для дипломної роботи за освітнім рівнем «магістр» – 70-80 сторінок.

Технічне оформлення курсових та дипломних робіт виконується за наступними критеріями: кегль 14 Times New Roman звичайний; міжрядковий інтервал 1,5; відступи на сторінці зверху та знизу по 2,5 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1 см; абзац зрівняний по ширині, відступ першого рядка кожного абзацу 1,27 см.

Порядковий номер сторінки розміщується у правому верхньому куті. Крапка після номера сторінки не ставиться. На титульній сторінці та на сторінці змісту номер не ставиться, але вона враховується в загальній нумерації. Робота має бути переплетена або зброшурована.

Робота в завершеному вигляді повинна містити:

Титульний аркуш

Зміст

Вступ

Основну частину

Висновки

Бібліографія

Додатки (за необхідності)

Першими сторінками підготовленої до захисту роботи є титульна сторінка та зміст.

Титульна сторінка. Містить послідовно розташовані по вертикалі такі елементи, які є обов'язковими для всіх студентів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Для курсової роботи (див.: Додаток А-1, А-2) послідовність розташування інформації наступна:

1. Назва університету – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.
2. Назва факультету – Факультет журналістики, реклами та видавничої справи.
3. Назва кафедри.
4. Курсова робота (виконується напівжирним шрифтом кегль 16)
5. Тема роботи (береться в лапки і виконується напівжирним шрифтом кегль 16).
6. Інформація про автора роботи: курс навчання, форма навчання, шифр і назва напрямку підготовки або спеціальності, прізвище, ім'я та по-батькові (повністю та у називному відмінку).
7. Інформація про наукового керівника: науковий ступінь (доктор або кандидат наук), вчене звання (професор або доцент), прізвище та ініціали, підпис. Науковий ступінь та вчене звання вказуються у скороченому вигляді (д-р наук із соціал. комун., канд. філол. наук, проф., доц.). Потім – прізвище й ініціали. На наступному рядку – підпис наукового керівника.

Звертаємо увагу, що у пунктах 6-7 вирівнювання реквізитів – праворуч.

8. Внизу по центру вказують місто та рік захисту роботи.

Для дипломної роботи (бакалавра, магістра) (див.: Додаток А-3, А-4, А-5) послідовність розташування інформації наступна:

1. Назва університету – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.
2. Назва факультету – Факультет журналістики, реклами та видавничої справи.
3. Назва кафедри.
4. Дипломна робота (виконується напівжирним шрифтом кегль 16)
5. Освітній рівень, який здобуває випускник (бакалавр/ магістр).
6. Тема роботи українською мовою (береться в лапки і вико-

нується напівжирним шрифтом кегль 16) та англійською мовою (береться в лапки і виконується напівжирним шрифтом кегль 12).

7. Інформація про автора роботи: форма навчання, шифр і назва напряму підготовки або спеціальності, прізвище, ім'я та по-батькові (повністю та у називному відмінку).
8. Інформація про наукового керівника: науковий ступінь (доктор або кандидат наук), вчене звання (професор або доцент), прізвище та ініціали, підпис. Науковий ступінь та вчене звання вказуються у скороченому вигляді (д - р наук із соціал. комун., канд. філол. наук, проф., доц.). Потім – прізвище й ініціали. На наступному рядку – підпис наукового керівника.
9. Інформація про рецензента: науковий ступінь (доктор або кандидат наук), вчене звання (професор або доцент), прізвище й ініціали. Звертаємо увагу, що у пунктах 7-9 вирівнювання реквізитів – праворуч.
10. Дані про рекомендацію до захисту: номер протоколу, дата засідання кафедри та підпис, прізвище, ініціали завідувача кафедри (вирівнювання – ліворуч).
11. Дані про захист у ЕК: номер протоколу, дата засідання, оцінка та підпис, прізвище, ініціали голови ЕК (вирівнювання – праворуч). У пунктах 10-11 студент уміщує лише реквізити, а заповнюють їх відповідно завідувач кафедри та голова ЕК.
12. Внизу по центру вказують місто та рік захисту роботи.

Зміст. Сторінка змісту роботи розміщується після титульної.

У змісті наводяться назви всіх структурних підрозділів роботи та вказується номер сторінки, на якій вони починаються:

ВСТУП.....	N
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	NN
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	NN
2.1. Назва підрозділу	NN
2.2. Назва підрозділу	NN
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	NN
3.1. Назва підрозділу	NN
3.1.1. Назва структурної частини підрозділу..	NN

3.1.2. Назва структурної частини підрозділ...	NN
3.2. Назва підрозділу	NN
ВИСНОВКИ	NN
БІБЛІОГРАФІЯ	NN
ДОДАТКИ.....	NN

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Назва структурної частини наводиться посередині сторінки великими літерами (14 кегль Times New Roman напівжирний, CapsLock).

Вступ є основним елементом роботи, який демонструє теоретичну підготовку студента. Текст вступу починається з абзацу після пропущеного рядка. Для курсової та дипломної роботи вступ має містити наступні обов'язкові елементи у такому порядку:

- встановлення актуальності теми твору (для магістерських робіт вказується також новизна дослідження);
- формулювання мети і завдань роботи;
- визначення об'єкта і предмета дослідження;
- встановлення хронологічних меж дослідження;
- визначення дослідницької методики (для дипломних робіт);
- аналіз опрацьованих джерел та літератури;
- обґрунтування структури роботи.

Для магістрів є можливим висвітлення особистого внеску автора в розробку цієї проблематики та апробації результатів наукового дослідження в публікаціях автора та у вигляді виступів на наукових конференціях.

Встановлення актуальності теми роботи. Відповідаючи на це питання, студент має зрозуміти, чому саме ця тема є важливою для журналістикознавства. Чому саме зараз важливо вивчати цей матеріал? Якою є користь від прочитання вашого дослідження? Можливо, йдеться про зміни, які відбуваються у текстах під впливом нових медіа? Можливо, ви пропонуєте нову класифікацію заголовків чи лідів або ж описуєте новий підхід до їхнього створення?

Проте, звичайно, для того, аби визначити актуальність своєї роботи, потрібно зрозуміти, хто і що писав з вашої проблеми ра-

ніше. У такому випадку ви точно знатимете, які аспекти підлягали дослідженню, а які – ні. Відтак ви зможете обґрунтувати як необхідність порушення певної проблеми, так і її актуальність для журналістикознавства.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають стислий опис нових наукових положень, запропонованих особисто студентом. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, отримало подальший розвиток).

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни.

Формулювання мети та завдань дослідження. Визначаючи мету, студент формулює проблему дослідження та демонструє спосіб її вирішення. Завдання ж – це окремі кроки, які здійснюватиме автор, аби досягти мети. Від мети та завдань залежить структура роботи. Як правило, розділи та підрозділи пишуться для виконання того або іншого завдання. Також варто звернути увагу на те, що у висновках автор роботи звітує про виконання своєї мети та завдань. Тому як мета, так і завдання мають бути максимально чіткими та конкретними.

Визначення об'єкта і предмета дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Наприклад, у роботі на тему : «Особливості жанру стаття (за матеріалами газети «День»)», об'єктом дослідження буде газета «День», предметом особливості публікацій в жанрі стаття.

Встановлення хронологічних меж дослідження. Зазвичай, формулюючи тему, науковий керівник визначає хронологічні межі, вказуючи, за які роки аналізуватимуться публікації того або іншого видання. Тим не менш, студент має розуміти, чому саме цей рік чи ці місяці було обрано для вивчення. Якщо у роботі описується висвітлення ЗМІ певної події чи певної реформи, то, зрозуміло, що обирається період відповідно до того часу, коли подія чи реформа відбувалася. Якщо ви досліджуєте публіцистику відомого автора, варто визначи-

ти, який саме етап ви вивчаєте і пояснити, чому саме він вас цікавить. У чому особливість цього етапу? Чи достатньо він вивчений наукою? Варто перерахувати, які саме події відбувалися у досліджуваній період і пояснити, у чому вони показові, як вони дозволять розв'язати порушену вами проблему або ж досягти вашої мети.

Методи дослідження. Обрання методів дослідження як головного інструментарію журналіста та видавця є важливим етапом у процесі вивчення проблеми дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених в роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Проблемі вивчення актуальних методів дослідження, що використовуються у журналістикознавстві, на факультеті журналістики, реклами та видавничої справи присвячені окремі дисципліни, зокрема «Організація наукових досліджень», «Методика дослідження соціальних комунікацій», також окремо вивчаються статистичні методи дослідження ЗМІ.

Аналіз опрацьованих джерел та літератури. Аналіз досліджуваних матеріалів та наукової літератури в курсовій та дипломній роботі містить узагальнені висновки студента щодо стану вивченості його проблеми, дозволяє визначити найменш досліджені аспекти, демонструє ступінь знайомства з досліджуваною проблематикою.

Обґрунтування структури роботи. Автор має продемонструвати структуру роботи, аргументуючи її, а також коротко охарактеризувати розділи та підрозділи свого дослідження. Зазначається загальна кількість використаних джерел та літератури.

Основна частина роботи. Кожен розділ починається з наведення номеру розділу та його назви:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

Текст розділу розпочинається з абзацу після пропущеного рядка.

У курсових роботах розділи розбиваються на підрозділи у разі необхідності, у дипломних роботах – обов'язково. Підрозділи нумеруються

та мають свою назву. Номер складається з двох цифр: перша цифра – номер розділу, до складу якого належить цей підрозділ, друга цифра – порядковий номер самого підрозділу. Новий підрозділ починається через рядок після попереднього підрозділу, з абзацу. Номер та назва підрозділу друкується жирним шрифтом 14, кегль Times New Roman, маленькими літерами. Текст підрозділу друкується з нового абзацу:

1.1. Назва підрозділу

Текст підрозділу

Підрозділи в разі необхідності поділяються на більш дрібні структурні одиниці – параграфи. Параграфи також нумеруються, їхній номер складається з номера розділу, номера підрозділу та порядкового номера самої структурної одиниці, назва якої наводиться з абзацу без пропуску рядка і друкується курсивом:

1.1.1. Назва параграфу

Текст параграфу

Наприкінці кожного розділу (в разі необхідності – і підрозділів) мають бути узагальнення, які логічно підсумовують розгляд матеріалу в цій структурній одиниці та узгоджуються із загальною концепцією роботи.

За необхідності до авторського тексту вводиться цитування з джерела або дослідницької літератури. Цитування робляться для їхньої інтерпретації або в ході полеміки. Цитування виокремлюється «лапками» та супроводжується посиланнями на джерело цитати. Наведення фрагментів тексту за відсутності лапок та відповідно оформленого посилання кваліфікується як плагіат та є приводом для недопущення роботи до захисту. Абсолютно неприпустимим є безпосереднє запозичення значних фрагментів тексту (великих абзаців, сторінок та розділів дослідницької літератури) до своєї роботи.

Цитування журналістських та публіцистичних текстів не повинні бути занадто розлогими (більше за третину сторінки), в іншому випадку їх необхідно винести в додаток.

Цитування журналістських та публіцистичних текстів здійснюються за повними виданнями (газетний або журнальний номер, альманах, збірка, портал), а не фрагментами, що можуть міститися у певних збірках, передруках, дайджестах тощо. У випадку звернення до першоджерела, яке перевидавалось кілька разів із доповненнями та виправленнями, для цитування перевага може бути віддана будь-якому з доступних видань. Проте, у разі використання перших видань, у роботі потрібно обґрунтувати таку дослідницьку необхідність.

При цитуванні джерела іноземного походження цитату слід подати в доступному перекладі або у власному перекладі з мови оригіналу. Бажано уникати подвійного перекладу (наприклад, українською з доступного російськомовного перекладу), оскільки у такий спосіб може бути викривлений зміст.

Цитати мають бути абсолютно точні. Пропуск фрагментів у тексті позначається трьома крапками. Якщо пропущено ціле речення, або більше – трьома крапками в квадратних дужках. Також в дужки виносяться будь-які коментарі, введені в текст цитування. Такі коментарі подаються курсивом та підписуються ініціалами автора роботи.

За недоступності необхідного для дослідження видання джерела є допустимим цитування, запозичене з іншого дослідження. У цьому випадку після посилання на цитоване джерело вводиться посилання на дослідження, з якого було запозичене посилання за допомогою формули [Цит. за: ...].

Посилання. У тексті курсової / дипломної роботи обов'язково потрібно робити посилання на досліджувані матеріали та літературу, використані студентом під час написання дослідження. Такі посилання дають змогу перевірити достовірність відомостей про цитування досліджуваних матеріалів, дають необхідну інформацію про них, допомагають з'ясувати зміст. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися в тих випадках, якщо наведений матеріал не включений до останнього видання.

Посилання в тексті варто зазначати порядковим номером за списком Бібліографії, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «Публіцистика за своєю внутрішньою природою була за-

собом цілеспрямованого, іноді тенденційного впливу на аудиторію, нав'язуванням аудиторії певних поглядів, спонукаючи до відповідних вчинків» [32, 4], – вважає Володимир Здоровага.

Наголошуємо, що порядковий номер, зазначений у посиланні, має точно відповідати порядковому номеру зі списку Бібліографії. Як правило, у курсових / дипломних роботах використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей тощо, тому в посиланні у такому разі необхідно точно вказати номер сторінки. Наприклад, якщо у тексті зазначено «Публіцистика за своєю внутрішньою природою...» [32, 4], то відповідний опис у списку літератури:

32. Здоровага В. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник / В. Здоровага. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

Висновки. Заклучна частина роботи має бути спрямована на висвітлення основних результатів, отриманих у ході роботи над темою.

Висновки є важливою складовою частиною роботи. У них має бути послідовно відображений загальний результат розробки теми. Кінцеві висновки мають представляти собою есе, у якому дається відповідь на поставлену в роботі мету. Висновки мають опиратися на попередні висновки в окремих розділах, однак не дублювати їх. Варто уникати механічності, стереотипних фраз, поверхневості, дотримуватися наукового стилю викладу, як і у всій роботі. Автор роботи має визначити місце свого дослідження в науковому дискурсі, висловити свою думку про характер та потенціал використаних матеріалів. Подальший виклад висновків слід розбудовувати відповідно до поставлених завдань, що дозволить внести творчий елемент у цю частину роботи, уникнути повторів. Автор має пам'ятати про те, що Висновки, поряд зі Вступом, стануть важливою складовою презентації роботи у процесі її захисту в екзаменаційній комісії. Тому в них має відобразитися наукова новизна, результати узагальнень, за необхідності – періодизація творчості публіциста або хронологія виходу періодичного видання, основні тенденції та закономірності функціонування певного медійного контенту та ін. Оскільки у Висновках в акумульованому вигляді висвітлюється підсумок, здобутий автором в галузі обраного напрямку дослідження, тут слід уникати полеміки з іншими науковцями, що розв'язували схожі завдання.

Висновки повинні мати самостійний характер, опиратися винятково на текст самої роботи. Загальний обсяг висновків до роботи має бути не менше 2 сторінок тексту.

Бібліографія. Наводиться в кінці роботи, має спільну з основним текстом нумерацію сторінок, але не належить до загального обсягу роботи. «Бібліографія» формується з накопичених під час роботи досліджуваних матеріалів та наукової літератури, подається в алфавітному порядку за категоріями, які відповідають характеру обраної теми.

Використану у роботі літературу розташовують після досліджуваних матеріалів і, як правило, розподіляють на групи, що залежить від характеру обраної теми та їх значення для її висвітлення.

Опис кожної бібліографічної одиниці починається з нового рядка з абзацу. «Список» має наскрізну нумерацію. Кожна частина «Списку» побудована за алфавітом: розпочинати слід з літератури кириличного алфавіту, потім – латинський алфавіт, в кінці - інші шрифти.

Оформлення курсової та дипломної робіт здійснюється відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1.2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» (див.: Додаток Б-1), який передбачає детальні бібліографічні уточнення опрацьованих джерел та літератури.

Пропонується звернути увагу на такі деталі оформлення:

Після назви роботи через косу риску вказується повне ім'я автора та прізвище.

Якщо авторів два чи три, на початку бібліографічного опису вказують прізвище та ініціали першого автора, а після назви роботи через одну косу риску наводять повний перелік авторів.

Якщо авторів чотири, п'ять і більше, опис починають з назви роботи, а далі через одну косу риску наводять перелік авторів.

Якщо література в перекладі, після повного імені автора може міститись інформація про перекладача.

При наявності у монографії чи збірці головного редактора, упорядника, автора вступної статті тощо – його ім'я вказується після косої риски та позначення «упоряд.», «під ред.» (англомовний варіант «Edited by»).

У разі необхідності після назви в квадратних дужках розміщується характеристика одиниці опису [Текст, електронний ресурс, відеозапис, карти].

Оформлення статей в журналах та збірках здійснюється за схемою: Відомості про складову частину видання // Відомості про видання. – Відомості про місцезнаходження складової частини у виданні. При цьому у відомостях про видання, складову частину якого описують, можна скорочувати назву багатотомного чи продовжуваного видання (збір. творів; зб. наук. пр.; вибр. твори); назву періодичного видання.

При оформленні преси зазначаються назва газети, через тире роки, які були опрацьовані. У разі, коли був задіяний один рік, зазначаються місяці, а якщо один номер - зазначається дата випуску:

Назва газети. – 1900–1945.

Назва газети. – 1900. – Січень – грудень.

Назва газети. – 1900. – 23 січня.

При посиланні на матеріали з Інтернету необхідно послідовно наводити ім'я автора, назву, вказівку на опис ресурсу, а потім через крапку і тире фразу «Режим доступу»; після двох крапок вказується повна інтернет-адреса, актуальна на момент утворення «Списку», в круглих дужках вказується дата останнього звернення.

Зразок оформлення списку бібліографії див. у Додатку Б-2.

Додатки до роботи розміщують у кінці курсової / дипломної роботи після бібліографії.

Додатки є ілюстративним матеріалом до тексту роботи, тому вони можуть містити зображення різного характеру, таблиці, графіки, діаграми тощо.

Нумерація сторінок у Додатках подається окремо. Якщо обсяг додатків значний, то їх переплітають окремою текою. Додатки не належать до загального обсягу роботи.

У випадку, якщо ілюстративний та статистичний матеріал, наведений у додатках, запозичений з інших наукових джерел, додатки мають супроводжуватися переліком посилань. Вони вміщуються безпосередньо під даним додатком, разом з його номером та описом.

Додатки мають бути узгоджені з основним текстом роботи та зі списком бібліографії.

ДОПУСК ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ (БАКАЛАВРА, МАГІСТРА) ДО ЗАХИСТУ

Закінчену і оформлену згідно з правилами дипломну роботу випускник засвідчує підписом на останній сторінці та передає науковому керівнику. Науковий керівник пише відгук на дипломну роботу, де оцінює її з точки зору відповідності поставлених завдань та урахування висловлених ним під час консультацій побажань й зауважень щодо змісту та тексту.

Необхідним елементом оцінки дипломної роботи науковим керівником є також якість оформлення дипломної роботи з точки зору орфографічних та граматичних помилок, а також дотримання існуючих правил оформлення (див. «Пам'ятка науковому керівнику» у Додатку В).

Дипломна робота подається на кафедру у супроводі Завдання на дипломну роботу студента, відгуку наукового керівника не пізніше, ніж за 15 робочих днів до початку роботи екзаменаційної комісії.

Кафедра під час засідання на підставі виступу випускника й відгуку наукового керівника приймає рішення про допуск (чи недопуск) дипломної роботи до захисту і передає її рецензенту. Рішення кафедри оформлюється у Поданні голові екзаменаційної комісії.

Не допускається до захисту робота, яка має ознаки плагіату. Не може бути допущена до захисту робота, надана у рукописному вигляді або з великою кількістю граматичних, друкарських помилок чи технічних вад. Науковий керівник несе відповідальність за відповідність вимогам представленої до захисту роботи.

Склад рецензентів затверджується деканатом факультету відповідно до положення про ЕК. Заохочується призначення рецензентами провідних фахівців в галузі окремої наукової проблеми, що розглядається в даному випускному творі, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та є працівниками інших випускаючих кафедр факультету журналістики, реклами та видавничої справи, інших структурних підрозділів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, а також наукових й освітянських установ міста Одеси.

На підставі ознайомлення з текстом дипломної роботи рецензент готує письмову рецензію, в якій за 100-бальною і за національною шкалами оцінює структуру й зміст роботи, ступінь розв'язання

наукових завдань, а також відповідність існуючим вимогам, формулює питання або зауваження до роботи (див. «Пам'ятка рецензенту» у Додатку Г). Будь-які виправлення тексту роботи в період між допуском роботи до захисту та її прилюдним захистом не припустимі.

Текст рецензії разом з дипломною роботою має бути переданий до екзаменаційної комісії не пізніше, ніж за 1 день до захисту роботи. Випускник має право попередньо ознайомитися з текстом рецензії та підготувати відповіді на зауваження та питання.

Відгук наукового керівника та рецензія мають бути виконані у друкованому вигляді.

ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Публічний захист дипломної роботи відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Процедура захисту наступна:

1. Випускник у своєму вступному слові протягом 5-7 хвилин формулює мету та завдання дипломної роботи, дає оцінку рівня вивчення проблеми в науковому дискурсі; характеризує опановані матеріали, наводить висновки, до яких він дійшов внаслідок свого дослідження. Висвітлення висновків дослідження має становити не менше половини часу, відведеного на вступне слово.

2. Випускник відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії щодо змісту своєї роботи. Оцінюється повнота відповіді та рівень обізнаності випускника у новітніх тенденціях досліджуваної проблеми.

3. Рецензент у своєму виступі протягом 3-4 хвилин визначає своє ставлення до роботи та публічно оголошує свою оцінку дипломної роботи за 100-бальною та національною шкалою оцінювання.

4. Випускник у заключному слові відповідає на висловлені зауваження, запитання стосовно його роботи, обґрунтовує і захищає положення і висновки, які містяться в ній.

Оцінка дипломної роботи визначається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням. Критеріями для підсумкової оцінки є: якість поданої роботи, рівень захисту, оцінка рецензента, а також загальний рівень професійної підготовки, яку випускник виявив під час захисту.

Критерії оцінювання дипломної роботи відповідно до «Засобів діагностики якості вищої освіти» представлені у Додатку Д.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу : http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/osvitniy_procес.pdf. (дата звернення : 1.12.2016)
2. Положення про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу : http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official_documents/rule/ (дата звернення : 1.12.2016)
3. Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів [Електронний ресурс] // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу : http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official_documents/rule/ (дата звернення : 1.12.2016)
4. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – На заміну ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82. – Чинний від 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Національний стандарт України).
5. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання ДСТУ 8302:2015. – Чинний від 2016-07-01. – Київ : ДП «УкрНДНЦ». – 16. с. – (Національний стандарт України).
6. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила ДСТУ 3582:2013. – На заміну ДСТУ 3582-97. – Чинний від 2013-08-22. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 15 с. – (Національний стандарт України).
7. Методичний посібник з написання, оформлення та захисту курсових і дипломних робіт / упоряд. С. В. Ковальський, О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. Петрова, О. О. Синявська ; відпов. ред. В. Г. Кушнір. – Одеса, 2016. – 54 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А-1.

к.14 ▷

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи
Кафедра журналістики
(Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю)

к.16
н/ж ▷

Курсова робота

к.16
н/ж ▷

на тему: «Тематична скерованість одеської преси»

к.14 ▷

Студентка 3 курсу
денної форми навчання
напряму підготовки 6.030301
журналістика
Петренко Анна Миколаївна

Керівник канд. наук із. соціал. комун.,
доц. Стеблина Н. О.

Оцінка за шкалами:

національною _____
ECTS _____ Кількість балів: _____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Одеса 2016

к.14 ▷

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи
Кафедра видавничої справи та редагування

к.16
н/ж ▷

Курсова робота

к.16
н/ж ▷

на тему: «**Розвиток видавничої справи в Одесі**»

к.14 ▷

Студентка 3 курсу
денної форми навчання
напряму підготовки 6.030303
видавнича справа та редагування
Петренко Анна Миколаївна

Керівник канд. іст. наук, доц. Сидун І. В.

Оцінка за шкалами:

національною _____
ECTS _____ Кількість балів: _____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Одеса 2016

к.14 ▷

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

к.14 ▷

Кафедра журналістики
(Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю)

к.16
н/ж ▷

Дипломна робота

к.14 ▷

бакалавра

к.16
н/ж ▷

на тему: **«Тематична скерованість рекламних оголошень в одеських виданнях поч. ХХ ст.»**

к.12
н/ж ▷

«Назва англійською мовою»

к.14 ▷

Виконала: студентка денної форми навчання
напряму підготовки 6.030301 журналістика
Петренко Анна Миколаївна

Керівник канд. іст. наук, доц. Сидун І. В. _____
Рецензент канд. наук із соціал. комун.,
доц. Стеблина Н. О.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ від 2016 р.

Захищено на засіданні ЕК №
протокол № від 2016 р.
Оцінка / / .
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ЕК

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Одеса – 2016

к.14 ▷

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

к.14 ▷

Кафедра видавничої справи та редагування

к.16
н/ж ▷

Дипломна робота

к.14 ▷

бакалавра

к.16
н/ж ▷

на тему: «Роль редактора у розвитку газети
«Одесский листок»»

к.12
н/ж ▷

«Назва англійською мовою»

к.14 ▷

Виконала: студентка денної форми навчання
напряму підготовки 6.030303 видавнича
справа та редагування
Петренко Анна Миколаївна

Керівник канд. іст. наук, доц. Сидун І. В. _____
Рецензент канд. наук із соціал. комун.,
доц. Стеблина Н. О.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ від 2016 р.

Захищено на засіданні ЕК №
протокол № від 2016 р.
Оцінка / / .
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ЕК

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Одеса – 2016

к.14 ▷

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

к.14 ▷

Кафедра журналістики
(Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю)

к.16
н/ж ▷

Дипломна робота

к.14 ▷

магістра

к.16
н/ж ▷

на тему: «Тематична скерованість рекламних
оголошень в одеських виданнях поч. ХХ ст.»

к.12
н/ж ▷

«Назва англійською мовою»

к.14 ▷

Виконала: студентка денної форми навчання
спеціальності 8.03030101 журналістика
Петренко Анна Миколаївна

Керівник канд. іст. наук, доц. Сидун І. В. _____
Рецензент канд. наук із соціал. комун.,
доц. Стеблина Н. О.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ від 2016 р.

Захищено на засіданні ЕК №
протокол № від 2016 р.
Оцінка / / .
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ЕК

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Одеса – 2016

Зразок оформлення бібліографічного опису наукової літератури**Монографії: один, два або три автори**

Різун В. В. Маси : тексти лекцій / В. В. Різун. – Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.

Передирій В. Жіноча доля на тлі доби : (літопис жіночого руху у світлі українських видань) / Валентина Передирій, Наталя Сидоренко, Тамара Старченко. – Київ : Дослідницький центр історії української преси, 1999. – 120 с.

Чотири автори

Москаленко А. З. Масова комунікація : підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – Київ : Либідь, 1997. – 216 с.

П'ять та більше авторів

Історія української дожовтневої журналістики : навч. посіб. / О. І. Дей, І. Л. Моторнюк, М. Ф. Нечиталюк та ін. – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті ВО «Вища шк.», 1983. – 512 с.

Багатотомні видання

Романюк М. М. Українські часописи Львова 1848-1939 рр. : історико- бібліограф. дослідження : у 3 т. / М. М. Романюк, М. В. Галушко. – Львів : Світ, 2001. – Т. 1 : 1848-1900. – 744 с.

Перекладні видання

Фихтелиус Э. Десять заповідей журналістики / пер. со швед. В. Менжун. – Стокгольм, 1999. – 155 с.

Пейн Т. Права людини / пер. з англ. Ігор Савчак. – Львів : Літопис, 2000. – 288 с.

Стандарти

Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила (ГОСТ 7.1-2003, ГОТ) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – Київ : Держстандарт України, 2008. – 12 с. – (Національний стандарт України).

Словники

Енциклопедія українознавства : слов. частина : у 10 т. / голов. ред. В. Кубійович. – Мюнхен ; Нью-Йорк : Молоде життя, 1955–1984.

Українські письменники : бібліогр. словн. : у 5 т. / АН УРСР, Ін-т л-ри; редкол. : О. І. Білецький (голов. ред.) та ін. – Київ, 1960–

1965. – Т. 1 : Давня українська література (XI—XII ст.) / уклад. Л. Є. Махновець. – 1960. – 979 с.

Брошури

Грушевський М. Про українську мову і українську школу / Михайло Грушевський ; передм. Я. П. Гояна. – Київ : Веселка, 1991. – 46 с.

Хрестоматії

Історія української преси ХХ століття : хрестом. ; навч. посіб. / упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. О. Г. Мукомела. – Київ : Наша культура і наука, 2001. – 352 с.

Матеріали з історії національної журналістики Східної України початку ХХ ст. / упоряд. Н. М. Сидоренко, О. І. Сидоренко. – Київ : Дослідницький центр історії укр. преси, 2001. – 447 с.

Перевидання (доповнення перероблення)

Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації : навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і переробл. / О. О. Беляков. – Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 186 с.

Складові частини:

книги

Владимиров В. М. Теоретичні основи журналістики в світлі теорії розуміння // Владимиров В. М. Журналістика, особа, суспільство : проблема розуміння : моногр. / В. М. Владимиров. – Київ, 2003. – С. 73 – 113.

збірника, журналу

Іванов В. Ф. Комп'ютерні мас-медіа на межі століть / В. Іванов // Актуальні питання масової комунікації. – 2002. – Вип. 3. – Ч. 1. – С. 41–42.

Матеріали конференцій

Барчан В. Данте в художній рецепції Т. Осьмачки («Містерія», «Дайте») / Валентина Барчан // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. – Ужгород, 2002. – Вип. 5 : Міжнарод. наук. конф. «Українська література в загальноєвропейському контексті». – С. 21–30.

Лизанчук В. Морально-національні засади журналістської творчості у контексті ідентифікації українців та інформаційної безпеки України / Василь Лизанчук // Українська періодика : історія і сучасність : доп. та повідомл. восьмої Всеукр. наук.-теорет. конф.,

Львів, 24–26 жовтня 2003 р. / за ред. М. М. Романюка. – Львів, 2003. – С. 21–28.

Дисертації

Василик Л. Є. Сучасна світоглядна публіцистика літературно-художніх видань в контексті історії української журналістики : концептосфера національної ідентичності : дис. ... д-ра наук із соціал. комун. : 27.00.04 / Любов Євгенівна Василик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2010. – 473 с.

Автореферати дисертацій

Герасимчук Н. Г. Трансформація фейлетону на шпальтах київської преси другої половини ХІХ – початку ХХ ст. : призначення, жанрова сутність, стилістика : автореф. дис. ... канд. соц. ком. : 27.00.04 / Герасимчук Надія Григорівна ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2013. – 19 с.

Іншомовні джерела

Garnett J. L. Communicating for Results in Government : A Strategic Approach for Public Managers / J. L. Garnett. San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1992. – 306 p.

Електронні джерела

Кузнякава Т. В. Генеза періодично друкованої преси в Україні [Електронний ресурс] / Т. В. Кузнякава // Актуальні проблеми державного управління. – № 2 (40). – [Режим доступу] : http://nbuv.gov.ua/UJRN/арdy_2011_2_34. (дата звернення : 15.09.2015)

Зразок оформлення бібліографії
БІБЛІОГРАФІЯ

Досліджувані матеріали

1. Грінченко Б. Тяжким шляхом : Про українську пресу / Б. Грінченко. – Київ : Б. в., 1906. – 96 с.
2. Громадська думка. – 1906. – № 2 – 190.
3. Дорошенко Д. Мої спомини про давнє-минуле : 1901–1914 роки / Д. Дорошенко. – Вінніпег, 1949. – 167 с.
4. Чикаленко Є. Щоденник (1907 – 1917) : Документально-художнє видання / Євген Чикаленко. – Київ : Темпора, 2004. – Т. 1. – 2004. – 428 с.

Наукова та навчально-методична література

5. Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації : навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і переробл. / О. О. Беляков. – Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 186 с.
6. Василик Л. Є. Сучасна світоглядна публіцистика літературно-художніх видань в контексті історії української журналістики : концептосфера національної ідентичності : дис. ... д-ра наук із соціал. комун. : 27.00.04 / Любов Євгенівна Василик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2010. – 473 с.
7. Іванов В. Ф. Комп'ютерні мас-медіа на межі століть / В. Іванов // Актуальні питання масової комунікації. – 2002. – Вип. 3. – Ч. 1. – С. 41–42.
8. Історія української дожовтневої журналістики : навч. посіб. / О. І. Дей, І. Л. Моторнюк, М. Ф. Нечиталюк та ін. – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті ВО «Вища шк.», 1983. – 512 с.
9. Історія української преси ХХ століття : хрестом. ; навч. посіб. / упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. О. Г. Мукомела. – Київ : Наша культура і наука, 2001. – 352 с.
10. Кузняка Т. В. Генеза періодично друкованої преси в Україні [Електронний ресурс] / Т. В. Кузняка // Актуальні проблеми державного управління. – № 2 (40). – [Режим доступу] : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2011_2_34. (дата звернення : 1.12.2016).
11. Москаленко А. З. Масова комунікація : підруч. / А. З. Москаленко,

- Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – Київ : Либідь, 1997. – 216 с.
12. Різун В. В. Маси : тексти лекцій / В. В. Різун. – Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
 13. Романюк М. М. Українські часописи Львова 1848–1939 рр. : історико- бібліограф. дослідження : у 3 т. / М. М. Романюк, М. В. Галушко. – Львів : Світ, 2001. – Т. 1 : 1848–1900. – 744 с.
 14. Garnett J. L. Communicating for Results in Government : A Strategic Approach for Public Managers / J. L. Garnett. San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1992. – 306 p.

Пам'ятка науковому керівнику

Науковий керівник посідає важливе місце у процесі підготовки курсової / дипломної роботи студента. Науковий керівник має приділяти увагу ознайомленню студента з методикою роботи, використанню студентом сучасних методологічних підходів. Варто надавати необхідну допомогу студенту в розробці структури роботи, пошуку наукової літератури.

Рекомендуємо науковим керівникам стежити за тематикою випускних робіт. Неприпустима тотожність у назвах дипломних робіт (бакалавра, магістра). Бажано уникати констатуючих тем, що не вказують на обрану проблему та тем надто загальних, очевидно «не підйомних» у межах студентської роботи.

Науковий керівник має проконтролювати відповідність до вимог й оформлення завершеного дослідження. Зокрема, необхідно прагнути до того, щоб студент дотримувався визначеного обсягу твору.

Технічне виконання роботи має відповідати висунутим вимогам. Науковий керівник не може рекомендувати роботу для розгляду на кафедрі, а кафедра – до представлення її рецензенту, якщо робота є у рукописному вигляді або з наявністю великої кількості граматичних, друкарських помилок чи технічних огріхів, і несе персональну відповідальність за це.

Науковий керівник має допомогти студенту підготуватись до виступу перед екзаменаційною комісією.

У своєму відгуку науковий керівник має уникати просторіччя, переповідаючи конкретні фрагменти студентської роботи, і не дублювати виступ студента під час захисту.

Зразок оформлення відгуку

ВІДГУК

наукового керівника на дипломну роботу
(назва роботи)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр (бакалавр)
студентки(а) спеціальності / напряму підготовки (для бакалаврів)
(вказується шифр та назва спеціальності / напряму підготовки)
(зазначається повністю прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Основні положення, які повинен розглянути керівник:

- обґрунтування актуальності наукового дослідження;
- коректність визначення мети і завдань, відповідність висновків роботи;
- достатність джерельної бази, доцільність вибраного хронологічного періоду;
- аналіз стану розробленості наукової теми;
- обґрунтованість вибору методології дослідження;
- досліджувані матеріали;
- практична спрямованість роботи;
- рівень наукової самостійності та оригінальності розробки теми;
- якість оформлення дипломної роботи;
- мова та стиль роботи;
- зауваження, рекомендації.

Загальні висновки про відповідність дипломної роботи основним вимогам «Положення» та можливість допуску до захисту в ЕК.

Науковий керівник

(прізвище, ініціали, посада, наук. ступінь, вч. звання) (підпис)

Дата (число, місяць, рік).

Пам'ятка рецензенту

Рецензент має дати об'єктивну характеристику роботі, з вказівками на її позитивні якості та недоліки. Виступ рецензента під час процедури захисту є обов'язковим. У разі об'єктивних обставин, що перешкоджають цьому, необхідно поставити до відома голову екзаменаційної комісії як мінімум до початку роботи засідання того дня, в який має захищатись рецензована робота. За дорученням голови один з членів комісії має зачитати рецензію. Рецензія має бути надрукована.

Від ретельності рецензії, аргументованості і повноти висновків рецензента значною мірою залежить оцінка випускної роботи екзаменаційною комісією. Критичний підхід до випускної роботи – одна з необхідних ознак повноцінної рецензії. Оцінка обґрунтованості наукових положень дипломної роботи (бакалавра, магістра), їхньої достовірності й новизни повинна при цьому бути об'єктивною та відбивати як позитивні, так і негативні сторони праці, зокрема рецензент має наголосити на ключових проблемах, звернути увагу на висновки й твердження, що викликають сумніви й можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час захисту. В рецензії рецензент повинен оцінити зміст роботи, її завершеність у цілому й викласти зауваження щодо її змістової частини, рівня вирішення завдань, досягнення мети та оформлення.

Під час виступу на захисті випускної роботи рецензент викладає повністю зміст своєї рецензії, в якій проводиться аналіз всіх структурних частин роботи, підходи студента до проведення дослідження, досягнуті результати тощо. Після цього рецензент публічно оголошує власну оцінку за 100-бальною і за національною шкалами.

Зразок оформлення рецензії
РЕЦЕНЗІЯ

(наук. ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові
рецензента)

на дипломну роботу _____ (назва)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр / бакалавр
студентки(а) спеціальності / напрям підготовки (для бакалаврів)
(вказується шифр та назва спеціальності / напрямку підготовки)
(зазначається повністю прізвище, ім'я, по батькові студента)

Рецензія може бути написана у вільній формі, але повинна містити
висновки рецензента щодо:

- ступеня актуальності дипломної роботи; глибини розкриття теми;
- уміння аналізувати досліджувану наукову тему, чітко й логічно викладати головні аспекти проблеми;
- уміння аргументовано й логічно подавати узагальнення й висновки;
- доцільності використання обраних методів наукового дослідження;
- новизни та практичного значення викладених у роботі висновків і пропозицій;
- уміння застосовувати набуті знання при аналізі практичних, методологічних і теоретичних проблем;
- якості оформлення дипломної роботи;
- мови та стилю роботи;
- зауваження (недоліки), рекомендації, запитання.

Рецензент за 100-бальною і за національною шкалами оцінює
дипломну роботу (бакалавра, магістра).

Науковий ступінь, вчене звання, посада, установа,
прізвище, ініціали _____ (підпис)

Дата (число, місяць, рік).

Засвідчення підпису рецензента, печатка установи, де працює рецензент (якщо він не працює на факультеті журналістики, реклами та видавничої справи).

Критерії оцінювання дипломної роботи

Критерії оцінювання	Рейтинг. бал за 100-бал. шкалою	Оцінка за шкалою БСТБ	Оцінка за нац. шкалою
роботу виконано самостійно, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; роботу захищено на “відмінно”.	90-100	A	Відмінно
роботу виконано самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані, мета досягнута; робота оформлена з дотриманням усіх вимог, але містить незначні недоліки, зокрема, мовні та стилістичні; роботу захищено на “добре”.	85-89	B	Добре
роботу виконано самостійно, зміст загалом відповідає назві, завдання у цілому виконані, мета досягнута; в оформленні роботи є недоліки, зокрема мовленнєві та стилістичні; роботу захищено на “добре”.	75-84	C	
роботу виконано самостійно, але зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, що позначилося на повноті досягнення мети; недостатня кількість джерел та наукових робіт для розкриття теми; в оформленні роботи є недоліки, мовленнєві помилки; роботу захищено на “задовільно”.	70-74	D	Задовільно
роботу виконано в основному самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, мету досягнуто лише частково; недостатня кількість і застарілість бібліографії; в оформленні роботи є недоліки, мовленнєві помилки, суттєві порушення вимог до стилю викладення матеріалу; роботу захищено на “задовільно”.	60-69	E	
роботу списано або зміст не розкрито, студент не вміє користуватися науковим апаратом; недостатня кількість і застарілість бібліографії; роботу оформлено без дотримання вимог, велика кількість мовних помилок; роботу захищено на “незадовільно”.	35-59	FX	Незадовільно
- робота не відповідає вимогам.	0-34	F	

Навчальне видання

Методичні рекомендації для підготовки та захисту курсових і дипломних робіт /
Є. В. Джиджора, І. В. Сидун, Н. О. Стеблина, за ред. О. А. Іванова. – Одеса, 2016.
- 37 с.

